

Projektet Skriv Till 2007-2008

Skrivtolkade gudstjänster

- 16.3 Stadskyrkan, Jakobstad
- 30.3 Aureliasalen, Åbo
- 13.4 Kristinestads kyrka
- 20.4 Trefaldighetskyrkan, Vasa
- 27.4 Esbo domkyrka
- 4.5 Lilla kyrkan, Borgå
- 11.5 Degerby kyrka, Ingå
- 18.5 S:t Görans kyrka, Mariehamn
- 1.6 Gamla kyrkan, Helsingfors

Gudstjänstkampanj våren 2008

Utgivare: Svenska hörsselförbundet rf

Catariina Salo
Projektsekreterare
Projektet Skriv Till

Malax oktober 2008
Tryckt i 100 exemplar

Finns även att hämtas från www.horsel.fi/skrivtill

Svenska hörsselförbundet rf:s projekt Skriv Till ordnade under våren 2008 en kampanj för att främja vetskapen om skrivtolkning i församlingarna och bland dess medlemmar. Under tiden 16.03.08 – 01.06.08 besöktes nio (9) församlingar var det ordnades skrivtolkning under en ordinarie högmässa.

Syftet med kampanjen var förutom att främja vetskapen om skrivtolkning också en inlärningsprocess, både för förbundet, skrivtolkarna och församlingarna. Denna inlärningsprocess dokumenteras i form av denna rapport, inklusive två stycken checklistor. Rapporten kommer att skickas till alla berörda parter i kampanjen. Den finns också på förbundets webbsida: www.horsel.fi/skrivtill

Arbetet inför kampanjen påbörjades i slutet av år 2007 genom en genomgång av församlingarna i Borgå stift. En församling per stift valdes för den skrivtolkade gudstjänsten. I december 2007 skickades ett informationsbrev om kampanjen och projektet till de församlingar som var tilltänkta till kampanjen samt till alla kontraktsprostar i stiftet. De skrivtolkade gudstjänsterna ordnades i Jakobstads församling, Åbo svenska församling, Lappfjärd-Kristinestads församling, Vasa svenska församling, Esbo svenska församling, Borgå svenska domkyrkoförsamling, Ingå församling, Mariehamns församling och Morra svenska församlingen i Helsingfors.

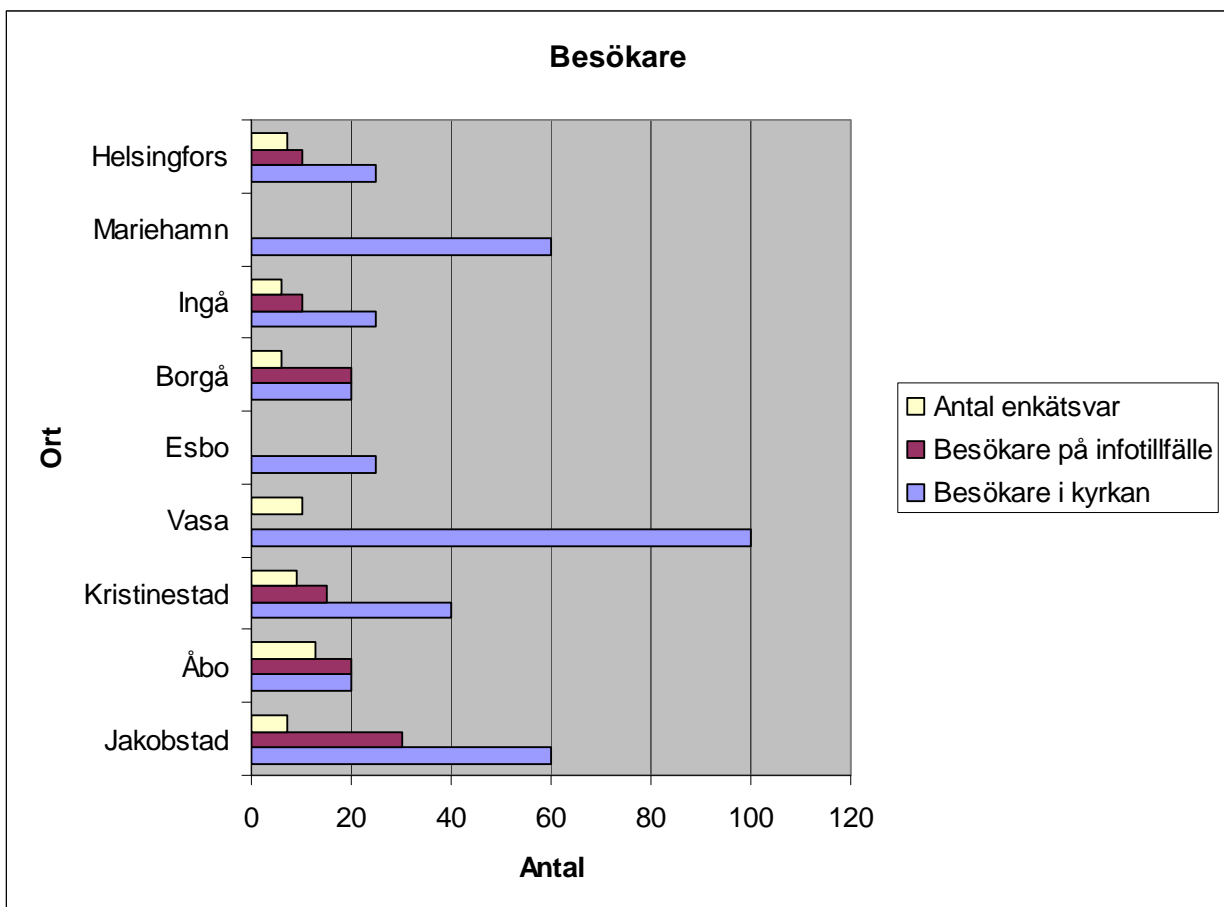
Under kampanjens lopp kontaktades lokal- samt nationell press, Kyrkpressen skrev en artikel om gudstjänsten i Vasa trefaldighetskyrka. Så gott som alla gudstjänster nämndes i Kyrkpressens Kalender.

Respons av gudstjänstbesökarna

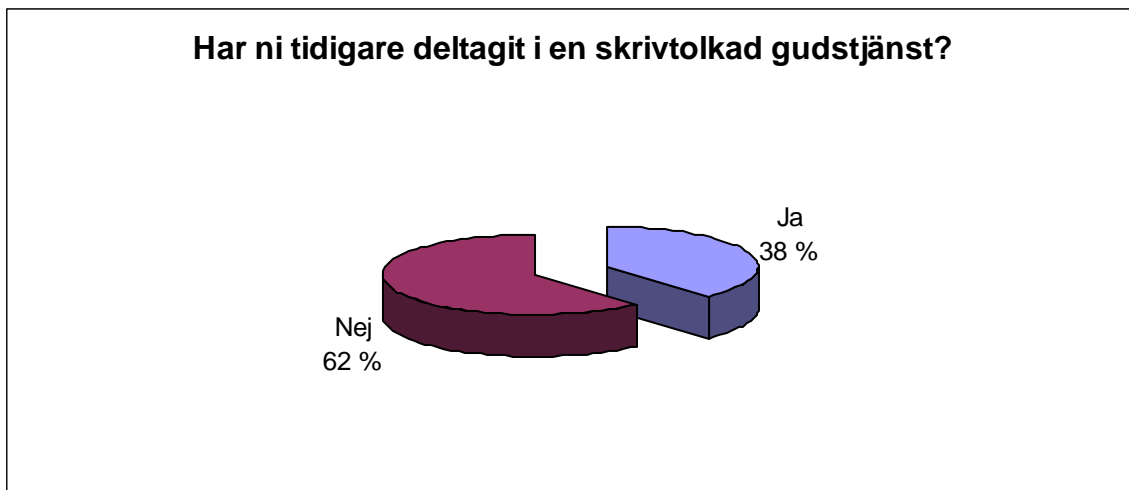
Inför kampanjen framställdes en enkät som kyrkobesökarna blev ombedda att fylla i, syftet med dessa enkäter var att samla information av besökarna om skrivtolkningen. Enkäterna delades ut under informationstillfället som hölls efter de flesta gudstjänster. På vissa orter var det dock omöjligt att ordna dessa infotillfällen, därför fattas svar från vissa gudstjänster.

Totalt svarade 60 personer på enkäten och cirka 375 personer besökte de skrivtolkade gudstjänsterna under kampanjens lopp.

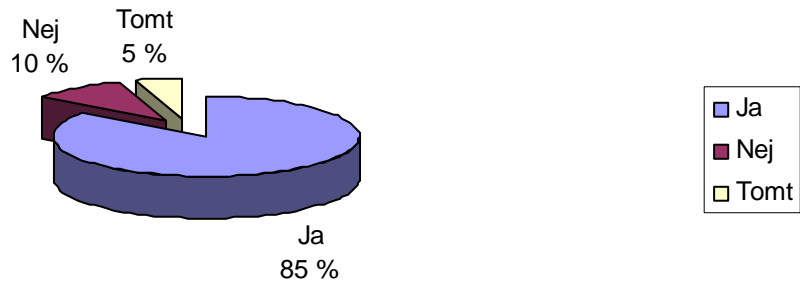
Det högsta besökarantalet uppmättes i Vasa och det minsta i Borgå samt Åbo. Alla siffror är riktgivande. Gudstjänsten som ordnades i Vasa trefaldighetskyrka var förutom skrivtolkad också riktad till församlingsmedlemmar som fyllt 75 år under året, därav ett ännu högre antal besökare. Lokalföreningen i Vasanejden var också aktiva med medlemmar på gudstjänsten. I Vasa kunde inget informationstillfälle ordnas, men genom att stå i aulan och dela ut enkäter till gudstjänstdeltagarna fanns det möjlighet att få in en del respons. I Mariehamn och Esbo fanns det ingen möjlighet till informationstillfälle efter gudstjänsten.

38 % av de som svarade på enkäten har tidigare besökt en skrivtolkad gudstjänst medan det var helt nytt för 62 % av de svarande. Att det ändå var en så pass hög procent som tidigare deltagit i skrivtolkade gudstjänster är till stor del lokalföreningarnas förtjänst. Medlemmar i de lokala hörsselföreningarna var också aktiva med att delta i gudstjänstkampanjen.

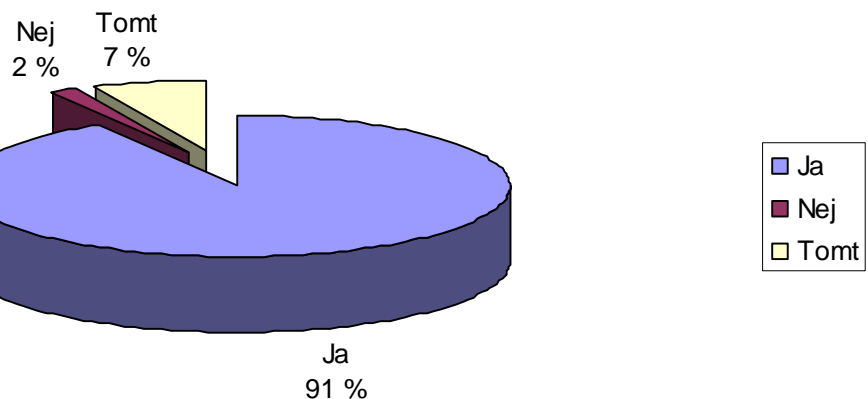

Upplövde ni att ni hade hjälp av skrivtolkningen?

Av dem som svarade på enkäten ansåg **85 %** att de hade haft nytta och hjälp av skrivtolkningen på ett eller annat sätt, **10 %** hade inte haft någon nytta alls och **5 %** hade lämnat frågan obesvarad. Av kommentarerna kom det fram att många av gudstjänstbesökarna använde tolkningstexten istället för gudstjänstsformulär och psalmbok, också hörande berättade att de kunde använda tolkningen och dra nytta av den.

Skulle ni vilja att det ordnades flera skrivtolkade gudstjänster i er region?

Hela 91 % av enkätsvaren visar på att det önskas att flera skrivtolkade gudstjänster skulle ordnas, endast 2 % sade sig inte vilja ha flera skrivtolkade gudstjänster och 7 % hade inte svarat på frågan. Detta tyder på att även om skrivtolkningen var okänd när besökaren kom till kyrkan, blev det en så pass positiv upplevelse att besökaren önskar mera liknande evenemang.

Respons av församlingarna

En förfrågan skickades till de präster som deltog i kampanjen för att ta del av deras tankar kring förberedelserna av de skrivtolkade gudstjänsterna och hur de tyckte att gudstjänsten löpte. Överlag var mottagandet positivt från församlingarnas sida. Prästerna berättade att det krävdes mera förberedelse än vid en icke skrivtolkad gudstjänst. Men en predikant framlyfte att en positiv effekt av förberedelsen var att det ledde till ett tätare samarbete mellan predikant, liturg och kantor. En kommentar var också att man störcdes lite av att ha producerat en färdig predikan som visades på skärm och att det genast syntes om man inte höll sig helt till sin förhandstext. Flera av prästerna kommenterade efteråt att de inte helt hade förstått konceptet på förhand och framlyfte att om de skulle ha gjort det skulle de ha producerat mera förhandsmaterial.

Trefaldighetskyrkan i Vasa

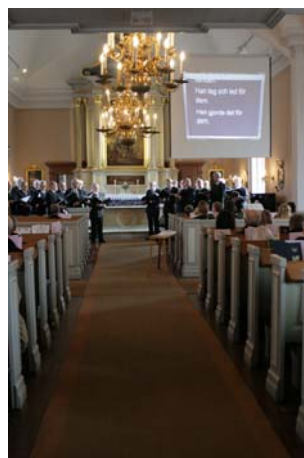

Respons av skrivtolkarna

Tolkarnas kommentarer efter kampanjen var också positiva, de hade fått mera kunskap om hur en gudstjänsttolkning går till och att det är viktigt att informera kunden, i detta fall församlingen, om vad som händer. Det kom även fram att det underlättar om man är två tolkar på plats istället för en, exempelvis har en tolk allt förhandsmaterial färdigt utskrivet så att den andra tolken sedan kan se var i gudstjänstordningen man för tillfället befinner sig. Detta är speciellt viktigt om det blir många ändringar i förhandsmaterialet.

Checklistor

Ur kampanjen - som också var en inlärningsprocess - producerades material för skrivtolkar och för församlingar. En checklista för skrivtolkarna med saker man bör tänka på före, under och efter då man tolkar en gudstjänst. Checklistan för församlingarna kan användas vid olika typer av skrivtolkade evenemang som församlingen arrangerar.

Jakobstads kyrka

CHECKLISTA FÖR SKRIVTOLKAR

Saker att komma ihåg före gudstjänstdagen:

Då beställningen kommer **AVGÖR DU** om du kan åta dig jobbet

Det kan vara bra att vara två tolkar på en gudstjänst

Ta kontakt med församlingen, berätta om att du ska skrivtolka

Prästen/församlingen bör på förhand informeras om hur skrivtolkningen i praktiken kommer att gå till

Om du inte fått material på förhand: ta kontakt med prästen/kantorn/pastorsexpeditionen på nytt

Bekanta dig med ett gudstjänstformulär och en gudstjänstordning

Klädseln ska passa tillfället

Saker att komma ihåg före och under gudstjänsten:

Kom i tid

Om T-slinga är i bruk ska mobilen vara avstängd

Kontrollera att teknisk utrustning finns på plats och att utrustningen fungerar

Kontrollera bästa stället för skärmen

Var flexibel

Kom ihåg att även hörande kommer att använda tolkningen

Kom ihåg att också psalmtexterna läses från skärmen

Saker att tänka på efter gudstjänsten:

Var artig och saklig i dina svar om skrivtolkning

Om du har bråttom till nästa ställe är det bra att ha t ex visitkort så den som frågar kan återkomma senare

Fyll i timlista ifall du ska ha kundens underskrift

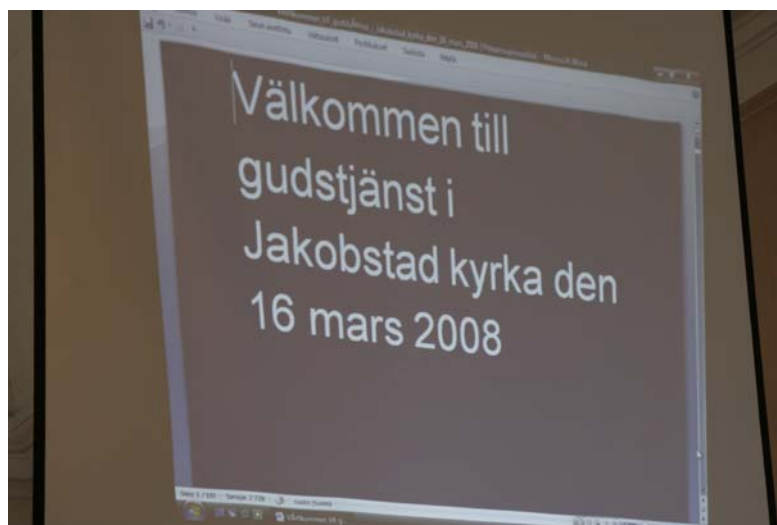

Checklista för församlingar

En checklista för församlingar som vill ordna ett skrivtolkat evenemang.

Vill du ordna ett skrivtolkat tillfälle i din församling?
Fundera först på följande frågor:

1. Hurudant tillfälle vill du ordna?
- större eller mindre evenemang
2. Varifrån beställer du tolken?
- tolkförmedling eller -firma
3. Vad behöver tolken?
-tolken vill oftast ha förhandsmaterial inför tolkningen
4. När kommer tolken?
- tolken vill gärna vara på plats i god tid, kontrollera att utrymmet är tillgängligt
5. Hur betalas tolken?
- tolken sköter oftast faktureringen själv

Jakobstads kyrka

Konklusion

Denna kampanj kan ses som ett viktigt steg i marknadsföringen av skrivtolkning. Vi kan konstatera att det var många som aldrig tidigare kommit i kontakt med skrivtolkning och som nu i och med denna kampanj anser att skrivtolkning är bra och vill gärna ha flera liknande evenemang på sin hemort. Vi kan också påvisa att hörande har hjälp av skrivtolkning. Flera av besökarna berättade att de inte använde psalmbok vid gudstjänsten utan läste direkt från skärmen. Vi kan konstatera att de församlingar som deltog i kampanjen blivit mera positivt inställda till skrivtolkning efter att de själva varit med om ett skrivtolkat evenemang.

Material, speciellt checklistorna, från kampanjen kommer att användas i den svenska utbildningen av skrivtolkar i Finland som planeras till hösten 2009.

Slutligen kan vi konstatera att konkreta skrivtolkade evenemang är ett bra och effektivt sätt att göra skrivtolkningen mera känd i Svenskfinland. Arrangörer och potentiella skrivtolksanvändare ser vad tjänsten är och dess fördelar.

BILAGA 1
SKRIVTOLKARNAS CHECKLIST

Checklista inför en skrivtolkad gudstjänst/högmässa

Saker att komma ihåg före gudstjänstdagen

- Då beställningen kommer **AVGÖR DU** om du kan åta dig jobbet
 - räcker dina kunskaper, har du tid, vill du ta dig an jobbet?
- Det kan vara bra att vara två tolkar på en gudstjänst
 - då beställningen kommer kan man fråga om det ska vara en eller två tolkar
- Ta kontakt med församlingen, berätta om att du ska skrivtolka
 - be om förhandsmaterial
 - bekanta dig med tolkningsplatsen, om möjligt
 - kontrollera om videokanon finns/behövs
 - informera om vad skrivtolkning är om kunden inte känner till det
- Prästen/församlingen bör på förhand informeras om hur skrivtolkningen i praktiken kommer att gå till
- Om du inte fått material på förhand: ta kontakt med prästen/kantorn/pastorsexpeditionen på nytt
- Skrivtolken bör ha bekantat sig med ett gudstjänstformulär på förhand, och känna till gudstjänstordningen
 - kan fås på förhand från församlingen eller på www.evl.fi
 - vissa psalmböcker har gudstjänstformulären som bilaga
- Klädseln ska passa tillfället

Saker att komma ihåg just före eller under gudstjänsten

- Kom i tid
 - kontrollera vilken tid du har möjlighet att vara på plats
 - finjusteringar är bra att göra just före gudstjänsten, prata med präst och kantor
- Om T-slinga är i bruk ska mobilen vara avstängd
- Kontrollera att teknisk utrustning finns på plats och att den fungerar
- Kolla var bästa stället för skärmen är
 - kontrollera var predikan kommer att ske, placera skärmen så att den för det mesta är nära den som pratar
 - kontrollera fontstorleken genom att gå längst bak i kyrkan och läsa av skärmen
- Var flexibel, räkna med ändringar i förhandsmaterialet

-
- Det är inte endast hörselskadade som använder tolkningen (om den visas på skärm), även hörande kommer att använda den istället för gudstjänstformuläret
 - Kom ihåg att också psalmtexterna läses från skärmen, visa nästa vers i tid

Saker att tänka på efter gudstjänsten

- Det kommer alltid folk som aldrig sett skrivtolkning förr och ställer frågor; var artig och saklig i dina svar
- Om du har bråttom till nästa ställe är det bra att ha visitkort att dela ut
- Fyll i timlista ifall du ska ha kundens underskrift (kundens namn, adress, hemkommun, tolkningsdatum och plats, vilken tid tolkningen började/slutade)
 - fyll inte dina uppgifter ss födelsetid/signum, kontonummer, körda kilometer, hemadress inför kunden

BILAGA 2 FÖRSAMLINGARNAS CHECKLIST

Frågeställningar som stöd för förberedelse inför ett skrivtolkat evenemang

1. Hurudant evenemang vill du ordna?
 - Man kan skrivtolka olika slags evenemang, allt från gudstjänster och högmässor till kyrkorådsmöten och klubbträffar

2. Varifrån beställer du tolken?
 - Tolken kan beställas från din regions tolkcentral eller från en tolkfirma

3. Vad behöver tolken?
 - Tolken vill i regel ha förhandsmaterial. Om det är en gudstjänst som ska tolkas, vill tolken ha gudstjänstformuläret, texterna, psalmerna och om möjligt även predikan i förväg

 - Till möten vill tolken ha föredragningslistor och annat material som producerats på förhand

 - Tolken kommer själv att berätta vad han eller hon önskar

4. När kommer tolken?
 - Tolken kommer vanligtvis i god tid före tolkningstillfället

 - Före evenemanget vill tolken i regel kontrollera utrustning och se att allt fungerar

5. Hur betalas tolken?
 - Tolken kommer själv att sköta faktureringen

 - Om församlingen står för tolkningskostnader kan man fråga offert på förhand och får veta den totala kostnaden

 - Om döva eller hörselskadade beställer tolk är det deras hemkommun som betalar för tjänsten.

BILAGA 3
ENKÄTEN

Har Ni tidigare deltagit i en skrivtolkad
gudstjänst? _____

Upplevde Ni att ni hade hjälp av skrivtolkningen?

Skulle Ni vilja att det ordnades flera skrivtolkade
gudstjänster i Er region?

Synpunkter på dagens gudstjänst:

Om ni vill veta mera om skrivtolkning, lämna gärna
Era kontaktuppgifter så återkommer jag!

Kontaktuppgifter

Projektet Skriv Till!
Catariina Salo
Projektsekreterare

044 533 3947
catariina.salo@horsel.fi

Svenska hörsselförbundet rf
Kajsaniemigatan 3 B 13
00100 HELSINGFORS

09-663 392
kansli@horsel.fi